

ת"פ 27977/11/22 - יוסי סבאג נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 27977-11-22 מדינת ישראל נ' סבאג
תיק חיצוני: 354539/2022

מספר בקשה: 3

בפני מבקש נגד משיבה
כבוד השופט דרור קלייטמן
יוסי סבאג באמצעות ב"כ עו"ד קארין בן עמי
מדינת ישראל באמצעות ב"כ עו"ד חן עמרני- לשכת
תביעות פתח תקווה

החלטה

רקע

- נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של אימים והפרעה לשוטר במילוי תפקידו.
- על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 31.7.22, עת שהו הנאשם והמתלונן בכניסה לסופר מרקט ושוחחו על עניין של מה בכך, הוציא הנאשם חפץ הנחזה לאקדח ודרך אותו בפני המתלונן. המתלונן חייג למשטרה, אז איים הנאשם באומרו: "אני אזיין אותך, אתה לא תבוא לפה יותר, אתה לא יודע מי אני" ועזב את המקום. משהגיעו שוטרים לדירת הנאשם, לא שעה הנאשם לקריאותיהם לפתוח את הדלת, עד אשר הבחינו בו דרך חלון הדירה. בהמשך, סרב הנאשם לבקשת השוטרים למסור את מכשיר הטלפון הנייד לידיהם.
- בתאריך 3.8.23 הגישה ב"כ הנאשם בקשה בכתב ובה פירטה טענותיה באשר להגנה מן הצדק מן הטעם כי הליכים דומים להליך זה הופנו על ידי המאשימה להליך במסלול של הסדר מותנה.

טיעוני הצדדים

- ב"כ הנאשם, עו"ד קארין בן עמי, טענה כי אין חולק כי הנאשם עומד בתנאים המעוגנים בדרישת החוק להפנות את עניינו להסדר מותנה, אלא שהתביעה לא נקטה בדרך זו. המאשימה לא נוקטת באחידות במדיניות העמדה לדין ובשל כך עותרת ההגנה כי בית המשפט יתערב על ידי ביקורת שיפוטית בשיקולי התביעה הן לפי "דוקטרינת הביקורת המנהלית" והן לפי דוקטרינת "ההגנה מן הצדק". לבסוף, ההגנה ביקשה לבטל את כתב האישום בשל נקיטת מדיניות מפלה, טעמים פסולים ואכיפה בררנית.

5. ב"כ המאשימה, עו"ד חן עמרני, טענה כי ההגנה לא הקימה תשתית לטענת "הגנה מן הצדק" ולא לטענת "אכיפה בררנית", ודאי לא באופן שבו יש לנקוט בצעד כה דרסטי כביטול כתב האישום. בית המשפט לא משמש כ"תובע על" ולא מחליף את שיקול דעתה של התביעה בשיקול דעתו, אלא במקרים חריגים בלבד. לשיטתה, שקלה התביעה את מכלול הנסיבות והחליטה כי לא מתקיימים תנאי הסף לצורך טיפול בתיק ביחידה להסדרים.

דין והכרעה

6. בבואו של בית המשפט לבחון טענה שמשמעותה כניסה בנעלי התביעה, עליו לנקוט משנה זהירות. כפי שנקבע לא אחת על ידי בית המשפט העליון, בית משפט אינו משמש כ"תובע על" ואין עליו להחליף את שיקול הדעת של התביעה. אין בדבר על מנת למנוע אפשרות של ביקורת מצד בית המשפט על התנהלותה של התביעה. אולם על ביקורת זו להיעשות בזירות הראויה מבלי שרשות תיכנס לתחומה של הרשות האחרת שלא לצורך.

7. בעניין שבפניי טוענת ב"כ המבקש כי עצם הגשת כתב האישום נגד הנאשם ואי כריתת הסדר מותנה עמו, יש בה משום פגיעה בעקרונות הצדק וההגנות, וזאת מאחר ובמקרים אחרים הגיעה המאשימה עם נאשמים שהאשמו בביצוע עבירות דומות להסדרים מותנים.

8. גם בעניין זה הנוגע להפעלת שיקול דעתה של התביעה בבחירת המקרים בהם תגיע להסדר מותנה עם נאשם, לעומת מקרים בהם תבחר להגיש כתב אישום, דנו כבר בתי המשפט לא אחת. וגם בעניין זה נקבע כי המקום להתערבות בשיקול דעתה של התביעה, ייעשה אך במקרים מובהקים וחריגים.

9. לאחר שבחנתי את נסיבות כתב האישום שבפניי, לא מצאתי פגם בהתנהלות התביעה ולכן לא מצאתי צורך בהתערבות בשיקול דעתה.

10. התביעה סברה כי נסיבות אירוע זה מצדיקות עתירה למאסר בפועל ולכן הוא אינו עומד בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה, באשר לתנאי הסף להעברת תיק למסלול ההסדר המותנה.

11. התביעה נימקה את עמדתה העונשית בכך שמדובר באירוע בו האיומים בוצעו באמצעות חפץ הנחזה לאקדח, כאשר במהלך האירוע, המבקש אינו מסתפק בעצם הצגת החפץ אלא ביצע בו פעולה של דריכה. המבקש לא הסתפק אך בכך אלא המשיך ואיים על המתלונן כשזה התקשר למשטרה. גם בהמשך, כשהגיעו שוטרים לביתו של המבקש, הפריע להם המבקש במילוי תפקידם.

12. ב"כ המבקש הסתמכה בעתירתה על השוואה למקרים אחרים בהם הגיעה התביעה להסדר מותנה עם נאשמים שעברו עבירת איומים תוך שאחזו באקדח או בחפץ הנחזה כאקדח. לצורך כך צירפה ב"כ המבקש טבלה ובה שישה מקרים שכאלו.

13. מלבד העובדה שאין די בשישה מקרים בהם הגיעה בתביעה להסדר מותנה במקרים שכאלו על מנת לבסס טענה של אכיפה בררנית וזאת לנוכח העובדה כי אין בכך בסיס סטטיסטי להוכחת חריגה מהכלל, שהרי לבית המשפט מוגשים כתבי אישום רבים בעבירות איומים ואף כאלו שלא נעשה בהם שימוש באקדח. אלא שעיון במתואר באותם מקרים, מצביע על שוני בינם לבין האירוע שבפניי. כאמור, באירוע זה לא הסתפק המבקש בהצגת החפץ אלא אף עשה בו פעולה של דריכה ולכך ניתוסף מלל מאיים בעת שהתקשר המתלונן למשטרה ובהמשך בוצעה אף עבירה נגד שוטרים.

14. אציין עוד כי ב"כ המבקש הסתמכה בעתירתה על החלטה שניתנה בבית המשפט המחוזי בנצרת בע"פ 22160-04-17 קאמרי נ' מדינת ישראל (19.6.18), במסגרתה התקבלה טענה דומה. בהחלטה זו עצמה קבע בית המשפט המחוזי כי: **"כידוע, הנטל מוטל על המבקש/הנאשם לשכנע כי קמה לו הגנה מן הצדק. בכלל זה, מוטל עליו להוכיח את התשתית העובדתית הדרושה לשם קבלת טענתו, לקיומה של אכיפה מפלה, שבגינה הגשת כתב האישום, או המשך בירור המשפט, נוגד את תחושות הצדק וההגינות. בבואו לשכנע את בית המשפט, לקבל את טענתו, ניצבת בפני הנאשם משוכה גבוהה. עליו להתגבר על "חזקת התקינות" של המעשה המנהלי".** עוד ציין בית המשפט כי: **" באשר לרף שעל הנאשם לעמוד בו בכדי להרים את הנטל הראשוני המוטל עליו נקבע בעניין פרץ (ברוב דעות), כי על הנאשם להראות, שלאורך זמן ובאופן שיטתי (או קרוב לכך) קיבלו הרשויות המינהליות במקרים דומים החלטות שונות מאלה שנתקבלו במקרה שלו (סעיף 4 לפסק דינו של כב' הנשיא א. גרוניס)".**

15. אמנם באותה החלטה התקבלה העתירה וזאת בין היתר לנוכח התשתית הסטטיסטית שהוצגה על ידי ב"כ הנאשם כפי שצוין על ידי בית המשפט: **" בענייננו, הציג המערער תשתית סטטיסטית, ממנה ניתן ללמוד על מדיניות הענישה בעבירות איומים, כשהן מבוצעות ללא עבירה נלווית. המידע שקיבל המערער באמצעות חוק חופש המידע, מצביע באופן ברור על מדיניות שיטתית ועקבית של הרשות. במהלך תקופה של כ- חמש השנים, (שלגביה התקבלו הנתונים), נסגרו תיקי החקירה בעבירות איומים בלבד, מחוסר עניין לציבור ורק במיעוטם של המקרים (כ- 7% מכלל תיקי החקירה, לרבות אלה בהם לא נמצאו די ראיות), הוגשו כתבי אישום".**

16. אין כל דמיון בין התשתית הסטטיסטית שהוצגה בפני בית המשפט באותה החלטה לבין הטבלה שהוגשה בעתירה זו, וודאי המבקש לא עמד בנטל הראשוני בדבר הצבעה על קבלת החלטות שונות של הרשות המנהלית לאורך זמן ובאופן שיטתי.

17. לנוכח האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי אין מדובר באחד המקרים החריגים בהם לנוכח פגיעה ברורה בעקרונות הצדק וההגינות על בית המשפט להיכנס לנעליה של התביעה ולהורות לה לבטל את כתב האישום ולנסות ולהגיע עם הנאשם להסדר מותנה.

18. ב"כ המבקש הסתמכה בעתירתה על טענה של הגנה מן הצדק. כידוע, השלב הראשון אותו על בית המשפט לבחון בבואו להתייחס לבקשה מעין זו הוא לפגמים שנפלו במעשי התביעה בעת הגשת כתב האיום נגד המבקש. לנוכח מסקנתי שהובאה לעיל ולפיה לא נפל פגם בהגשת כתב האישום נגד הנאשם, הרי איני מקבל טענה זו ולא מוצא צורך לדון בשלבים הנוספים שנקבעו לצורך בחינת טענת הגנה מן הצדק.

19. לנוכח כלל האמור לעיל, נדחית בקשת המבקש.

20. דיון הקראה ייערך בפניי בתאריך 12.11.23 בשעה 9:00.

21. המזכירות תשלח את ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ל' אב תשפ"ג, 17 אוגוסט 2023, בהעדר הצדדים.